

Naročnina mesečno
18 Lir, za Inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za Inozemstvo 65 Lir.
Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inzerat.
Podružnice:
Novo mesto.
Izključna pooblaščenke za oglaševanje italijanskega in tujege izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

SCOUVENEC
Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.
Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001-4005.
Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni.
Filiale: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 1075

Sovražnik ponovil napade na tuniškem bojišču

Italijanski bombniki napadli Bono Posebna pohvala polku »Trieste«

Glavni Stan italijanskih Oboroženih sil objavlja:

Sovražnik je včeraj ponovil svoje napade na več točkah zahodnega tuniskega bojišča z močnimi silami in z veliko uporabo topništva in oklepnih sredstev; ti napadi so bili povsod odbiti od naših čet.

Enajsta skupina 21. topniškega polka »Trieste« zasluži zaradi svojega junaštva posebno omembo. Nemški lovci so v boju sestrelili tri letala. Naši bombniki so večkrat napadli pristaniške naprave v Boni.

Sovražni večmornirni bombniki so napadli Taranto in Reggio Calabria. Noben vojaški cilj ni bil zadet; lažjo škodo so utrpeli civilne stavbe. Med civilnim prebivalstvom sta bila v Tarantu dva mrtva in osem ranjenih.

Imenovanje novih nadzornikov fašistovske stranke

Rim, 5. maja. AS. »Uredbeni liste fašistovske stranke objavlja: Dure je določil spodaj našete tovaršice, da bodo služili revoluciji kot nadzorniki stranke: Nadzorniki niso člani vodstva stranke, temveč so pri izpolnjevanju svoje naloge podrejeni naravnost glavnemu tajniku. Dosedanji nadzorniki, ki jih ni v tem seznamu, so razrešeni poslov. Imenovani so: Aielli Umberto, Ceratto Giuseppe, Orsi

Najvišje špansko odlikovanje za italijanskega vojaka

Rim, 5. maja. AS. Španski poslanik pri Kviri-nalu, Fernandez Cuesta, je v palači poslaništva izročil kneginji Elizabeti Borghese križ Sv. Ferdinanda, ki ga je podelil general Franco v spomin na njenega sina Giuseppeja Borghese, ki je bil med vojno v Španiji poročnik 4. oddelka italijanske legije. Poslanik je v kratkih besedah popisal junaštvo poročnika Borghese, izjavljajoč, da je lovorec križ najvišje vojaško odlikovanje, ki ga lahko doseže vojak v Španiji in da ga je prvi dobil inozemski vojak. Nato je prebral utemeljitev za odlikovanje. V njej je rečeno, da je poročnik 22. septembra 1938 na čelu svojih ljudi napadel neko močno

Arabci se otepajo Amerikancev in Angležev

Rim, 5. maja. AS. »Messaggero« piše, da je predsednik egiptovske vlade Nahas paša po naročilu Londona povabil vse arabske pokrajine ob Sredozemlju in Rdečem morju, naj pošljejo svoje zastopnike na vsesrabsko konferenco v Kairu. Ko so Združene države zasedle Vzhodno in Severno Afriko in ko Amerikanci gospodarsko prodirajo tudi v arabske pokrajine Bližnjega vzhoda s pomočjo Judov, se je zganil London in hoče uresničiti svoj stari načrt o federaciji vseh muslimanskih narodov vzhodno od Sredozemlja. Judje, ki so doslej na Bližnjem vzhodu služili Londonu, so zapustili svojega angleškega gospodarja in se pridružili Washingtonu. Zato je Anglija začela igrati na arabsko karto, seveda v svoj prid. Angležem ne gre za rešitev Arabcev pred judovsko-ameriškim vdorom, ampak za ustanovitev federacije, ki bi služila Angležem. Zato so postavili Arabce pred naslednjo odločitev: ali sprejeti zaščito Anglije ali pa biti prepuščeni Judom in Amerikancem. Toda Arabci, ki sovražijo Jude in Amerikance, se ne marajo pridružiti Angležem. V Egiptu, Siriji in Palestini so močni tokovi proti takšni federaciji, zasluženi Londonu. Vsi Arabci ob Sredozemlju

Hermann Göring 10 let vodja nemškega letalstva

Berlin, 5. maja. AS. V spomin desete obletnice ko je bil imenovan Hermann Göring za nemškega letalskega ministra, objavljajo nemški listi njegove fotografije in življenjepis ter popisujejo njegovo delovanje v tej dolgi in dela polni dobi za povečanje nemškega letalstva, ki je doseglo višek.

Maršal Stalin čestita Churchillu

Lisbona, 5. maja. AS. Iz Londona poročajo, da so listi objavili naslednjo novico: »Maršal Stalin je poslal našemu ministrskemu predsedniku Churchillu v odgovor poslanico, v kateri poveljuje letalsko bombardiranje nemških mest. Poslanico maršala Stalina je Churchill poslal poveljstvu angleškega letalstva, slednje pa jo je razglasilo podrejenim edincam.«

16 angleških ladij potopljenih

Težki sovjetski napadi ob Kubanju začasno popustili - Pri napadu na Dortmund je bilo sestreljenih 36 angleških letal - Bombe na južnovzhodno Anglijo

Hitlerjev glavni stan, 5. maja. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja naslednje izredno poročilo:

Po več dnevnih hudih bojih so nemške podmornice potopile sredi Severnega Atlantika iz polno naloženega konvoja iz Amerike v Anglijo in drugega konvoja, ki je bil od tod na povratku. 16 ladij s skupno 102.000 tonami. Štiri nadaljne ladje so bile zadete s torpedi.

Hitlerjev glavni stan, 5. maja. s. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na vzhodnem odseku kubanskega mostišča so težki sovjetski napadi včeraj začasno popustili. V borbah v dnevih 3. in 4. maja je bilo samo na odseku ene nemške divizije uničenih 28 sovražnih oklepnih voz.

V zgodnjih jutranjih urah dne 4. maja so bile naše čete iz naprej pomaknjene loka na fronti pri Krimskaji umaknjene na že dolgo pripravljeno in izgrajeno obrambno postojanko tesno zapadno od tega kraja. Krimskaja sama je bila po uničenju vseh važnih naprav izpraznjena.

Južno od Ilmenskega jezera je bilo zavrnjenih več sovražnih napadov, ki jih je podpiral močan topniški ogenj in topovski ogenj v valvah. Letalstvo je nadaljevalo svoje napade proti sovražnemu dovozu podnevi in ponoči in je sestrelilo v dnevih 3. in 4. maja 75 sovjetskih letal.

Na srednjem odseku tuniskega bojišča je sovražnik s podporo oklepnega orožja napadel nemško-italijanske postojanke, bil pa je po manjših vdorih v protisunkih vržen nazaj.

Na ostalih odsekih samo neznatno krajevno bojno delovanje.

Pri vojaško brezpomembnih dnevnih napadih angleških in severnoameriških letalskih sil na dva kraja v francoskem in belgijskem obalnem ozemlju je bilo sestreljenih 5 sovražnih letal brez lastnih izgub. V nadaljnjem so bila 3 angleška ru-

šilna letala uničena v letalskih bojih pred norveško obalo.

Angleški bombniki so preteklo noč napadli zapadno nemško ozemlje ter odrgli številne razdiralne in zažigalne bombe, v glavnem na stanovanjske predele mesta Dortmund. Prebivalstvo je imelo izgube. V mestu je nastala večja škoda na poslopih. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili po dosedanjih vesteh 36 napadajočih letal, med njimi pretežno štirimotorne bombnike.

Močan oddelek težkih nemških bojnih letal je v noči na 5. maja s številnimi razdiralnimi in zažigalnimi bombami obmetaval cilje na jugovzhodu Anglije.

Junaštvo divizije »Hammer«

Berlin, 5. maja. AS. Vojni dopisniki opisujejo obrambne uspehe divizije »Hammer« na vzhodnem bojišču: Po mesec dni trajajočih težkih obrambnih bojih pri Demjansku jugovzhodno od Ilmenskega jezera je tudi divizija »Hammer« dobila nalogo kriti predviden umik nemških čet pred sovražnikom, ki je napadel Demjansk. Vreme je bilo neugodno, tla obup-

na, poleg tega pa je nastopila še odjuga, ki je oteževala umik temboj, ker so se morali nemški oddelki pogosto spoprijeti s sovjetskimi prednjimi stražami. Sovjetsko poveljstvo pošilja v boj vedno nove množice ljudi, topov in tankov. Nič manjši pa ni bil pogum in bojni duh nemškega vojaka. Nemški vojaki so znali obvladati položaj, ki se je zdel večkrat obupen in se zaporstavljati sovražnim silam z odločno odporstnostjo, ki so jo morali čutili sovražniki. Zadnja sovjetska ofenziva je zahtevala od rdečega poveljstva 14.000 mrtvih in mnogo ranjenih. Pred nemškimi črtami je bilo onesposobljenih 65 tankov in mnogo drugega orožja. Iz tega se vidi večja moč bojne duha in vojaških sposobnosti nemškega vojaka, ki se pokaže tudi takrat, kadar stoji proti nadmočnemu številu ljudi in orožja.

Berlin, 5. maja. AS. Aprila so nemški letale oddelki in protiletalsko topništvo zbili 669 angleških in ameriških letal, od katerih jih na Sredozemsko bojišče odpade 257.

Berlin, 5. maja. AS. Kakor javljajo iz pristojnih krogov, je sovjetsko letalstvo od letošnjega januarja pa do danes na vzhodnem bojišču izgubilo 4076 letal.

Vdanostna brzojavka Nj. Vel. Kralju in Cesarju

Nj. Vel. Kralj in Cesar se je za izraze vdanosti Ljubljanske pokrajine iskreno zahvalil

Po poročilu, ki ga je imel Visoki komisar v Vladni palači ob drugi obletnici Ljubljanske pokrajine, je bila odposlana naslednja brzojavka:

Ekscelenca Prvi bojni adjutant General Kralja in Cesarja, Rim.

695 Ob drugi obletnici ustanovitve in priključitve Ljubljanske pokrajine, katere velikodušna ureditev je omogočila življenje in gotovo bodočnost v rimskem spoštovanju njenega jezika, kulture in tradicij, s čutom živega občudovanja za velike uresničitve, ki jih je izvedla fašistična vlada na tem ozemlju, duhovščina, župani in prebivalstva ter zastopniki kulture, pravosodstva in vseh produktivnih kategorij prosijo Nj. Vel. Kralja in Cesarja, naj blagovoli sprejeti ponovne izraze hvalečnosti, globoke vdanosti in verne lojalne podvrženosti. Visoki komisar Grazioli — Gregorij, škof ljubljanski — župan ljubljanski general Rupnik — Predsednik kasacijskega sodišča dr. Lajovic — Rektor univerze prof. Kos — Predsednik Akademije znanosti in umetnosti prof. Vidmar — Podpredsednik korporacijskega sveta dr. Mohorič — Župan Novega mesta dr. Polensek — Župan kočevski Gabrijan — Župan logaški Oblak — Župan črnomeljski Klemenc — Predsednik Zveze delodajalcev g. Slokar — Predsednik Delavske zveze dr. Alujevič — Predsednik Zadrzne zveze profesor Remec — Predsednik Pokrajinske zveze svobodnih poklicev in umetnikov inž. Pirkmajer.

Na poslanico hvalečnosti in vdanosti je prispel danes naslednji odgovor: »Ekscelenca Visoki komisar, Ljubljana. Nj. Vel. Kralj in Cesar se živo zahvaljuje obenem z Vašo Ekscelenco oblastem, prebivalstvu, zastopnikom in slojem pokrajine za ljubeznivo misel, poslano mu ob drugi obletnici priključitve. — Minister kraljevske hiše D'Acquarone.«

Poljaki — žrtev angleško-sovjetskega prijateljstva

Berlin, 5. maja. AS. Glasilo nemškega zun. ministertva »Diplomatsko politična korespondenca« se bavi s sporom med sovjetsko in poljsko begunsko vlado v Londonu in označuje sporazumno rešitev, ki sta si jo izmislila v soglasju s sovjetsko vlado, takole:

1. Sovjeti, ki si žele odstranitev poljske begunske vlade, so se za zdaj zadovoljili s tem, da so stopili v stik s poljskim zastopnikom Kerenskima vrste. V tem je treba videti Stalinovo popuščanje Veliki Britaniji, ki se je borila za to, da bi obvarovala svoj ugled pred poljsko begunsko vlado.
2. Stalin se je oddolžil Angliji in Ameriki za izkazano sodelovanje s tem, da je hvalil in povečeval uspehe angleško-amerikanske vojske v svoji dnevni zapovedi, naslovljeni na rdečo vojsko dne 1. maja.
3. Stalinovo popuščanje omogoča Angliji in Ameriki, da bosta branila Sovjete zaradi pokolja v Katynskem gozdu, čeprav Stalin doslej še ni pokazal najmanjšega kesanja nad svojimi grehi.

V tej zvezi članek pristavlja, da pomenijo angleški in ameriški ustrašovalni letalski napadi na italijanska in nemška mesta izpolnitev želja, katere je izrekel Stalin.

Anglija ne garantira več poljskih meja

Močan »Tassov« napad na Sikorskega in lakonska Edenova izjava

Berlin, 5. maja. Misel angleške vlade o rusko-poljskem sporu je podal včeraj minister Eden v spodnji zbornici v lakonskimi besedami: »Anglija želi, da bi se obe stranki sporazumeli in vzpostavili medsebojne stike na osnovi sporazuma za sodelovanje z dne 30. junija 1940.« V tej izjavi ni niti ene besede o obveznosti, ki jo je prevzela angleška vlada za garantiranje poljske neodvisnosti. Angleški minister tudi ni smatral za potrebno omeniti pogodbe, sklenjene leta 1941. v Moskvi, v kateri je Stalin bolj ali manj izrecno zatrdil priznanje bivših poljskih meja. Berlinski opazovalci sodijo, da se pri tem sporu začneja konec, kakor so ga že splošno pričakovali. »Daily Telegraph« piše: Za vsako ceno je treba omejiti rusko-poljski spor in prebroditi nasprotstva v prilog vojaških nujnosti, ki zahtevajo, da je treba na vsak način odpraviti nezaupanje Sovjetov do zavezništev. »News Chronicle« je še bolj odkrit: »Bodočnost Angloslovov je odvisna od iskrenega sporazuma in uspešnega sodelovanja s Sovjetsko zvezo. V ta namen je treba priznati mirno sovjetsko vplivno območje v vzhodni Evropi. Poljaki in vsi drugi naj se s to potrebo sprijaznijo.« V Berlinu pripominjajo, da so to jasne besede, ki očitno povedo, da je Anglija sprejela moskovske zahteve o poljskem vprašanju in da sta

londonska ter washingtonska vlada vrgli v morje jamstva za poljske meje.

Stalin je torej zmagal. Eden je prišil poljsko vlado, naj se ukloni. To se je zgodilo štiri in dvajset ur potem, ko je agencija »Tase« napadla Sikorskega, zahtevajoč, naj se umakne drugi vladi, ki ne bo orodje sovražnikovo in ne bo zahtevala ukrajinskega ozemlja, ki se bo prijateljsko sporazumela o mejah in spoštovala tudi pravice judovskega prebivalstva. Pod temi pogoji bi bila Moskva pripravljena vzpostaviti diplomatske odnose. Za Nemčijo je to le akademski značaj, kajti vse te pokrajine, za katere se prepirajo, so trdno v nemških rokah in bodo na srečo ostale tudi v bodočnosti. Pričakuje se, da bo Sikorski odstopil.

Včerašnja Edenova izjava je tudi v zvezi z besnim napadom agencije »Tase«, ki je izrazila Stalinove zahteve zelo kategorično in ni pustila niti majhne možnosti za sporazum med Moskvo in Sikorskim. Želje angleškega zunanega ministra za sporazum je treba torej razumeti kot namig poljskim beguncem, naj likvidirajo generala Sikorskega, ki je v obeh Anglije in Moskve zagrešil zločin, ker je verjel, da so boljšeški odgovorni za pokolj v Katynu, česar mu angleška politika ne more odpustiti. (Il Piccolo.)

Ameriški poveljnik na Islandiji ubit

Lisbona, 5. maja. AS. Uradno poročajo iz Londona, da je bil poveljnik ameriških sil na Islandiji, general Frank Maxwell Andrews, ubit pri letalski nesreči v nekem kraju na Islandskem.

Seje madžarske zbornice odgodene

Budimpešta, 5. maja. AS. Na včerajšnji seji je predsednik madžarske zbornice prebral regentov odlok, s katerim je delo zbornice odgodelo za nedoločen čas.

Številno obiskane šmarnice v stolnici

Saj šlovek skoraj ne bi verjel, da bi se ob delavnih zbralo toliko ljudi v sicer prostorni stolnici, a vendar je res, da so stolnični farani in mnogi drugi, ki od cerkve do cerkve hodijo k šmarnicam, tako pridni častilci Matere božje. In kar vesel si, ko vidiš, kako pozorno vse sledi globokim in resnim govorom pridigarjev, tako da imaš vtis, ko da bi vsi verniki opravljali male duhovne vaje. Končno pa letošnje šmarnice ne bi smele biti drugega biti, kot zgolj le neke vrste vseljudske priprave na dan posvetitve. Zadržanje vernikov jasno izpričuje njihovo trdno voljo, prenoviti vse, kar je staro in slabo, ter po Mariji priti k Jezusu. V tej svoji gorečnosti so stolnični farani lahko zgled vsem ostalim in vzpodbuda, da bo dan posvetitve res pravi praznik.

Prijetno odmevajoče besede pridigarjev in stare, a vedno nove lavretanske litanije ter nam tako drage in priljubljene majniške pesmi v čast Kraljice majnika — vse to ustvarja slovesno domačnost, ki je lastna vsem našim cerkvam v maju. Morda pride v stolnici ta slovesna domačnost še do večjega izraza in silnejšega poudarka; in tega se verniki v polni meri zavedajo: vedo, da mora biti stolnica v vsakem pogledu prva, zato se toliko trudijo, da bi se izkazali res vredne farane ev. Nikolaja. Zanje je in ostane stolnica središče in gibalno vsega verskega življenja v naši škofiji. Nanjo so ponosni in ta ponosnost je osnovna poteza slehernika, ki v stolnici prisostvuje šmarničnim pobožnostim; a že bi ostali

zgodj pri ponosnosti, bi bilo vse to le gola zunanost brez poglobitve in duhovnega sodelovanja. To dvoje pa je danes prvo in najbolj potrebno.

Postavite se v stolnici, kjer koli hočete, povsod boste našli ljudi vseh vrst in slojev; od delavca do služkinje, od upokojenca do zasebnega nameščenca, od študentov do profesorjev — v cerkvi so vsi enaki in vse preveča eno samo htenje: združiti se in podpreti borečo se Cerkev in ne ji stati ob strani. Zaključne molitve po litanijah so najbolj dokaz otroške vdanosti in zaupnosti, kajti mogoče doneče ponižno prošnje vernikov so v en sam glas zlitja volja: v zavesti Marijine pomoči in pod njenim varstvom gremo skozi viharje življenja, zavedajoč se, da smo na pravi poti. Nič nas ne more od tega odvrti, nič nas ne bo ustrašilo; vsak v svojem poklicu bomo delali na tem, da jih čim več pritegnemo v svoj krog; a to še bolj, ker hočemo, da bo na dan posvetitve v resnici ves narod zbran okrog Nebeške Kraljice.

Tako je šmarnično razpoloženje v stolnici: naše, slovesno in leno kot prejšnja leta. Pod pezo življenja se je ljudstvo še bolj zavedalo nujnosti božjega blagoslova. Zvesti, da so vse molitve in zaščevanja povračila za vsa žaljenja in bogooskrunstva, je tolažilna in vzpodbujajoča. Grozeča nevarnost ni dosegla nič drugega, kakor da je Cerkev zveste sinove in hčere še trdnje povezala med seboj; ti so danes bolj ko kdaj odločeni odločno vztrajati v začeti boju.

Gospodarstvo

Monopolski dohodki. Za proračunsko leto 1943-1944 so proračunani monopolski dohodki v Italiji na 9.170 milij. lir, kar pomeni v primeri s sedanjim proračunom povečanje za okoli 2,5 milijarde lir in je to v zvezi s povečanjem cen tobačnih izdelkov.

Prepoved prodaje novih transportnih vozil. Rimski uradni list prinaša ministrski dekret, po katerem je prepovedana prodaja novih avtomobilskih vozil za prevoz blaga vsakršne vrste.

Balkan-Transport. Ustanovljena je bila z glavnico obojestranskih 4 milij. lir družba Balkan-Transport, v katerem sodeluje z enakim deležem kot bolgarski tudi italijanski kapital. Družba ima namen pospeševati promet med pristanišči Črnega in Adrijskega morja. V ta namen bo služila svobodna cone v pristanišču Bar, ki je svojčas pripadal Dalmaciji.

Svobodna prodaja nekaterih tekstilnih predmetov na Hrvaškem. Ministrstvo za narodno gospodarstvo v Zagrebu, glavno ravateljstvo, za trgovino, obrt in industrijo je odredilo, da se smejo svobodno prodajati nekatere vrste

Prof. Damiani o slovenski knjigi

V zadnji znani znanstveni reviji »L'Europa Orientale« (april 1943, str. 119-120) je profesor rimske univerze, znani slavist prof. Damiani, napisal dve strani obsegaajoče poročilo o slovenski izdaji Puškinove pesnitve »Bahčisarskij vodomet«. Ker nismo v našem listu svoj čas ob izidu te knjige prinesli nikake ocene, naj nam bo dovoljeno, da iz obširnega referata prof. Damianija kot poročevalci navedemo samo nekaj mest, zlasti zato, ker je ob tej knjigi prof. Damiani pred svetom dal priznanje lepoti slovenske knjige kot take. O tej knjigi pravi, da ga zajema (colpisce) ne samo po lahki, tekoči vernosti originalnemu rusko-mu tekstu, čigar kadence in rime skuša podati, temveč tudi po bogastvu komentarja in prilog k pesnitvi ter po okusni originalnosti številnih risb B. Remčeve, ki jo krasi in večja čar orientalskega značaja pesnitve... Poetična prepesnitev Bahčisarskega vodometu in potrebna uvodna poglavja so, kakor sem rekel, zelo skrbna in verna. Sodba o umetniški vrednosti slovenske oblike pesmi je seveda naloga slovenske kritike, toda v splošnem lahko že sedaj ocenimo po tekoči lagodnosti teksta in po ljubeči skrbnosti, ki jo odlični prevajalec posvetil v vsakem pogledu svojem delu, da je to nov poseben prinos k poznavanju in razširjenju enega najlepših dragocenih bliserov Puškinovega bujnega Parnasa med slovenskimi bralci. Po tej oceni pa poda naslednjo pohvalo kulta Slovenec za lepo knjigo z besedami: »Zares krasna (magnifica) slovenska izdaja Puškinovega »Bahčisarskega vodometu«, ki ponovno potrjuje globok kult Slovenec za knjigo; dokument tega čestčenja je večina njihovih knjižnih izdaj, ki so med najboljšimi v Evropi!« Za tako priznanje skrbnosti lepoti slovenske knjige se g. profesorju lepo zahvaljujemo!

Vremenska napoved 6. maja (četrtek):

Spremenljiva oblačnost, toda večinoma sončno. V popoldanskih urah manjše krajevne padavine in nagnjeno k nevihtam. Še znatno topleje.

7. maja (petek): Večinoma jasno in toplo.

Temu manifestu, ki je bil izdan 20. oktobra 1894 in ga je bil sestavil Pobedonoscev, je po stari navadi sledil kratek politični načrt, ki ga je zgodovina kruto postavila na laž. Car je razglašal da »ob tej veliki uri ob prevzemu prestola naših dedov« posveča svoje življenje ohranitvi države »po zgledu svojega ljubega, nepozabnega očeta.« Po določbah ruske ustave je bilo v manifestu omenjeno, da je bodoči dedič ruskega prestola veliki knez Jurij (mlajši carjev brat), »dokler se ne bo Bogu zahotelo blagosloviti rojstvo sina iz zakona, ki smo ga pripravili skleniti s princeso Alice Hessen-Darmstadtsko«.

Ta poslednji stavek je bil ponesrečen. Zasnova razglašala se je zdelo potrebno, da vzporedi z besedami o bratu-prestolonasledniku, ki je imel že sina, brž se besedo o poznejšem, pravem prestolonasledniku. Ob teh besedah se so vsi zasmeli, češ: »Če pa pride namesto dečka na svet hčerka, bo pa položaj jako mučen!« Tedaj se še ni nikomur niti sanjalo, da so prišli kar štiri hčerke prej na svet in da je bil toliko zaželeni in pričakovani sin rojen šele čez deset let zatem.

Za zdaj je bilo uradno urediti položaj neveste, ki ga bo odslej zavzemala v družini. Najprej je bil potreben prestop v vero, saj se car Rusije ni smel poročiti drugače kot s princeso pravoslavne vere. Ze prej smo videli, kako se je princezi Aliks mudilo, da čim prej opravi ta prestop, ki se ga je bila vsi čas tako bala. Priprave so

se vršile v vsej naglici istočasno s balzmiranjem umrlega carja. Tistega dne po smrti Aleksandra III., 21. oktobra 1894, se je princeza Aliks v kapeli carske palače v Livadiji slovesno odrekla protestantizmu in je bila maziljena s sveto krizmo, kar jo je usposobilo, da je postala hčerka pravoslavne Cerkev in je prejela tudi novo ime, ki ga je odslej nosila do poslednjega dne svojega življenja. Drugi razglas, z dne 21. oktobra, je oznanil Rusiji, da se imenuje carjeva zaročenka odslej Aleksandra Fjodorovna z naslovom ruske velike kneginje in s pridevkom Carsko Veličanstvo. Hessenske princeze ni bilo več.

Sprememba imena je bila potrebna zaradi spremembe vere, saj je odpad od protestantstva zahteval nov krst in udje pravoslavne vere morajo imeti ime enega od pravoslavnih svetnikov. Ime Aleksandra so si izbrali zaradi sličnosti z imenom Aliks (ki je ostal v družini še zmeraj v rabi kot prišerna zmanjševalnica), pa tudi zato, ker je bilo tako ime soprogi carja Nikolaja I. Ta je kot princeza Karlota Pruska o priliki poroke z Nikolajem I. prejela ime Aleksandra in po očetu pridevek Fjodorovna (to je hči Teodorja). Njen oče je bil pa v resnici Friderik Viljem, a ker v pravoslavju ni Friderika, so ga nadomestili s Fjodorom (Teodorjem). Dalje se je pa udomačila navada, da so dali vsem tujim princesam, ki so postale ruske velike kneginje, očetovo ime Fjodorovna, če imena njih očetov ni bilo v pravoslavnem koledarju. Tako se je, na primer, tudi velika kneginja Elizabeta Hessenska, sestra bodoče carice, nazivala z očetovim imenom Fjodorovna, ker se je njen oče imenoval Ludovik. Jasnje je torej bilo, da se bo nekoč tudi mlajša sestra, kot hčerka istega očeta, imenovala tako. A kakor smo že omenili, so gledali na to, da bo tudi Nikolaj II. imel ženo takega imena kot Nikolaj I.

Zvečer 21. oktobra je car zapisal v svoj dnevnik: »... V naši globoki vdanosti nam je Gospod naklonil veliko veselje. Ob desetih je v prisotnosti zgolj družine moja oboževana, ljuba Aliks prejela zakrament sv. birme. Nato smo vsi prešli vs. obhajilo, tudi moja druga mama in Ela. Aliks je pravilno odgovarjala na vprašanja in

Objava instituta za italijansko kulturo

Institut za italijansko kulturo v Ljubljani bo v kratkem začel s višjim tečajem italijanske kulture in s tečajem za izpopolnjevanje v znanju italijanskega jezika.

Učni predmeti kulturnega tečaja so: Zgodovina Italije v odnosu do svetovne zgodovine, Zgodovina italijanske literature, Zgodovina filozofije in znanosti in Zgodovina umetnosti.

Tečaj za izpopolnjevanje znanja italijanskega jezika bo vseboval predavanja o znanstveni slovni, o sintaksi in stilistiki, prav tako pa so na sporedu tečaji za konverzacio.

Oba tečaja se bosta nadaljevala še v akademskem letu 1943-44.

Vpisnina znaša 100 lir.

Za vsa morebitna pojasnila se obrnite na ravateljstvo Instituta, Napoleonov trg 6, vsak dan od 16 do 19.30.

Nakazovanje krompirja

Prehranjevalni zavod sporoča:

Od četrta, 6. maja, si lahko nabavijo vsi potrošniki mesta Ljubljane po 6 (šest) kg krompirja na marčeve odrezke krompirjevih nakaznic pri naslednjih trgovcih:

1. Kmetijska družba, Novi trg 3.
2. Jelačin Ivan, Napoleonov trg 1.
3. Gregore & Co., Bleiweisova cesta 15.
4. Niklsbacher, Pražakova cesta.
5. Sarabon A., Zaloška cesta 1.
6. Nabavlj. zadruga uslužbencev drž. žel.
7. Nab. zadruga drž. uslužb., Vodnikov trg.
8. Smrkolj, Vošnjakova ulica 3.
9. Konzumno društvo.
10. Trdka Sever.

Oblačilne nakaznice - neveljavne

Več poštnih paketov osebni oblačilnih nakaznic, poslanih iz Civilnega komisariata v Novem mestu občinam Dvor, Ajdovec in St. Rupert, je bilo uničenih zaradi požara ali pa odnešenih. Ugotovljeno je, da manjkajo naslednje nakaznice:

od številke 213.001 do številke	213.420
213.424	213.500
213.516	213.517
213.546	213.565
213.584	213.613
213.621	214.158
214.262	
209.193	210.032
236.001	239.782
339.810	339.815
339.824	
339.980	339.934
339.295	339.374
342.210	342.659

Zgoraj navedene nakaznice niso niti žigosane niti registrirane. Zato so proglašene za neveljavne, vse trgovce pa opozarjamo, da nanje ne dajejo blaga, pač pa njihove posesnike prijavijo najbližjim oblastem.

Maksimalni cenik št. 8

(Na drobno v oklepajih)

Cesna novi lir 4,25 (3.05), beluš 9.— (11.—), karfiola 2.80 (3.35), korenje očiščeno 3.— (3.60), čebula zgodnja 2.90 (3.45), kopre 2.20 (2.55), solata vseh vrst 3.15 (3.70), špinata 2.85 (3.35), zelena 3.80 (4.55), marelice suhe 43.35 (58.15), pomaranče la (Moro—Tarocco) 8.35 (9.35), pomaranče la 7.35 (8.35), limone la (15 cm obsega) 4.05 (4.80), komad 0.50, orehi Sorrento 26.— (30.—), orehi navadni 21.50 (25.—), suhe češplje, domače 20.— (23.80).

Izpred vojaškega sodišča

Vojaško sodišče Višjega poveljstva Oboroženih sil Slovenije—Dalmacija, odsek v Ljubljani je obsodilo Porenta Lojzeta, voj. v Podmoliniku (Dobrunje) dne 3. 4. 1907, stanujočega istotam št. 25, tesarja, v zaporu na dosmrtno robojo zaradi sodelovanja v oboroženi tolpi, v prevratni združbi in nedovoljenega držanja orožja in municije, z vsemi zakonskimi posledicami.

Nadalje obsodilo Klemenčiča Franca, voj. v Bregu (Veliki Gaber) dne 28. 2. 1915, stanujočega v Bregu in St. Vidu št. 40, mesarja v zaporu na dosmrtno ječo z vsemi zakonskimi posledicami zaradi pripadnosti k prevratni združbi, sodelovanja v oboroženi tolpi in nedovoljene posesti orožja in municije.

Obe obsodbi sta datirani s 30. aprilom letos.

Blisk!

Blisk!

Blisk!

Blisk!

Je čudovita zgodba volka, v katerem se pretaka kaplja pasje krvi, ki ga nagne, da končno zopet sklene prijateljstvo s človekom. Čudoviti opisi kanadskih severnih zasneženih pokrajin so res mojstrsko podani. — To lepo delo tudi pri nas znanega pisatelja J. Curwooda bo gotovo v veliko veselje vsem bralcem knjig »Slovenčeve knjižnice«. V vseh knjigarnah in trafikah jo dobite.

Blisk!

Blisk!

Blisk!

Blisk!

Blisk!

Blisk!

Blisk!

Blisk!

Blisk!

Blisk!

Petnajst let oskrbnik Portugalske

V teh dneh bo minilo 15 let, odkar je profesor Salazar vzel finance portugalske države v svoje roke. Če Portugalska ni tega datuma pustila v nemar, ampak ga je še proslavila kot nekakšen jubilej, tedaj se je to zgodilo v pričanju, da se je že kar zgodovinsko razslo Portugalske nehala v tem hipu, ko je neslišni in strogi učenjak zapustil svoje mesto na univerzi v Coimabri in je uveljavil načelo, da mora Portugalska najprej začeti pošteno gospodarstvo, preden more računati na spoštovanje in ugled v inozemstvu. Javno življenje te države, ki je nihala pod bremenom svoje velike zgodovine, je bila dotlej nekakšna krvava opereta, ki so si njeni igralci obogatili in so uničili kredit države. Pa ne samo finančni kredit! Zatorej je bil Salazar od prvega hipa dalje nekaj več kot samo strokovnjak. Njegove prve budžetne pojasnitve, ki jih dandanes upravičeno smatramo na Portugalskem za klasične govore, so bile hude spokorniške pridige resnice.

ljubnega in nesebičnega domoljuba. Odtlej se je razvil iz profesorja finančnih ved državnik, ki je dodal marsikateremu evropskemu vprašanju svojo tehtno besedo in je predvsem razgalil boljše vidike in ga pokazal v pravi luči. A pri tem Portugalski nikoli ne pozabijo, da je začel svojo pot kot oskrbnik in gospodar dežele, in kmetom in ribičem te države, ki so šele v razvoju političnega mišljenja, ledi še danes pred očmi kot nepodkupljiv in pošten računar, ki ne da od sebe nič več, kar ima, in ki skrbi za to, da so davki zares v korist državi. Saj je bil Portugalec, ki se trdo bori za svoj vsakdanji kruh, več rodov dolgo pričrčan, da so davki samo vir dohodkov za politične politike in da torej država ne more biti drugača kot njegova sovražnica. Da pa ima morala gospodarstva tudi v politiki svojo besedo, bil nauk, ki je z njim začel Salazar svojo pot, in ta nauk je tudi še danes izvor njegove avtoritete.

„Peklenska vročina“ v Gabesu

Kadar govorimo o Afriki, si Evropejec nehoti predstavlja tropsko vročino, napolneno z morcem, leve, palme in pušče. Pri tem povsem pozabi, da so tudi v črnem delu zemlje take pokrajine, kjer je podnebje včasih tako podobno našemu. In enaka spada predvsem Tunizija.

Na obali je podnebje Tunizije jako zmerno, enakomerno in zdravo. Zima je ondi taka kot naša pomlad. V juliju in avgustu se zaradi vplivanja vročih vetrov iz Sahare poveča vročina na 40 stopinj. Že v preteklem stoletju so v Tuniziji dognali povprečno letno temperaturo 19,6 stopinje. V januarju je bilo ondi 11,3, v aprilu 18,1, v juliju 27,3 in v oktobru 21,7 toplote. Padavin je na obali 70 cm, v notranjosti dežele seveda mnogo manj. Od oktobra do aprila so padavine jako česte. A številke, ki jih je dognal šela nedavno umrli španski afriški raziskovalec dr. Baltran glede podnebnih sprememb v Tuniziji, nam bolje povedo, kako je tu podnebje svoje vrste. V Bizerti niha temperatura od -0,2 v marcu do +35 stopinj v avgustu. V Susi od -2,5 do 40 stopinj; v Sfaxu od -3 do 42 stopinj in v Gabesu od -0,4 do +47 stopinj v najtoplejšem poletnem mesecu.

Gabes, ki je v mirnem času znan kot izvozna luka dateljnov in vina, a tudi žita in volne in ki je tunizijsko pristaniško mesto ob Mali Sirti, ima torej nekaj časa v letu zares pekleno vročino. Vročina 47 stopinj je temperatura, v kateri se Evropejec tako poti, da vse teče od njega. Vendar Gabes še zdavnaj ni najbolj vroč kraj na svetu. Nekateri menijo, da je ta točka v notranji Sahari ali ob Rdečem morju ali v slanih puščavah v Aziji. V kalifornijski »Dolini smrti« je leto in dan zmeraj 55-68 stopinj vročine. Vendar je ondi dobiti kos zemlje, ki se naziva »šarma krušne pečice in ki je za silo še zmeraj preživljala ljudi, živali in rastline. A v iranski puščavi Lut, južno od Kaspijskega morja, ob meji Afganistana, je pa takšna vročina, da je skozi vse leto čez 60 stopinj vročine v senci in je ta pekel v zvezi s popolnim psomanjanjem vode zares strah in groza celo najhrabrejših puščavskih popotnikov.

Dr. Aljehin—mojster vseh mojstrov

Dne 29. aprila so igrali v Pragi zadnje kolo res velikega šahovekega turnirja. Bilo je to že nekakšno 20. kolo, ker so 19. kolo igrali že v sredo, 28. aprila. Vendar so na 19. kolu igrali le tri partije. In sicer je igral svetovni mojster Aljehin zadnjo partijo, ki jo je moral igrati s Prúchom, dalje sta odigrala Foltys in Šamiech igro, ki je bila preložena iz 18. kola. Thelen pa je igral z dr. Florianom partijo, ki jo je splošna zamudila, ko je namreč vstopil dva dni kasneje v turnir. Seveda so porabili ta dan tudi za to, da so končali vse višje partije.

Aljehin je seveda podrl Prúcho in zmagovito zaključil svoj boj. Tako sta med dvajsetimi igralci Aljehin (17 točk) in Prúcha (8½ točke) končala en dan prej. Najbolj verjetno je, da je dr. Aljehin nalašč pobil, zato da bo potem lažje počival na

Modra razsodba

Neki prodajalec olja je romal po sončni cesti v notranji Kitajski. Vse olje je bil prodal, posoda mu je prazna visela čez pleča, a v roki je imel majhno usnjato možno, kjer so bili bakreni novi, ki jih je bil izkupil za olje. Prišel je bil do reke, kjer so na oni strani svetlele vse strehe v soncu. Reka je bila plitva, mostu ni bilo nobenega in tudi broda ne. Tedajci se mu je približal star mož, ki je močno šepal, češ če bi ga hotel prenesti na nasprotni breg. »Prav,« je dejal prodajalec olja, »te bom pa nesel. Samo, vzemite tole možno in pa posodo si obesite čez ramo, da te bom lažje nesel.«

Tako se je zgodilo. Prodajalec olja je prenesel mrsavega starca, ki res ni bil težak, na oni breg. Tam je dobil nazaj svojo posodo, ki si jo je spet oprtal, a ko je hotel imeti nazaj tudi možno z denarjem, je starci dejal začuden:

»Mošnjo z denarjem? Denar je vendar moj! Kaj pa ti je?«

Zdaj je prodajalec olja sprevidel, da je pomagal velikemu sleparju. Čeprav mu je dopovedoval in ga rotil, da denar ni njegov, se je starci krčevito branil, da bi mu ga izročil. Ljudje, ki so se bili nabrali krog njiju, so že začeli groziti prodajalcu, češ da hoče oslepariti ubogega starčka. Slednjič so oba odpravili k sodniku.

Sodnik je poslušal starca in prodajalca, pokažal je in dejal:

»Mislim, da ne bo težko dognati, čigav je denar. Prinesite mi skledo vode!«

Ko je ostala skleda pred njim, je stresel drobiž v vodo.

»Če je denar prodajalčev,« je mirno dejal, »tedaj je brez dvoma oljnat in to se bo kmalu pokazalo na vodi. Če pa ne bo nobenih oljnatih madežev, je pa denar starčev.«

S palčico je premešal drobiž v vodi in kaj kmalu so se pokazale oljnatke maroge na vodi.

»Lejte,« je rekel sodnik, »sleparja smo razkrinkali! Tole šepasti starci je slepar.«

Ljudje so bili vsi prevzeti zaradi sodnikove modrosti in so navdušeno ploskali z rokami. Prodajalec olja je dobil svoj denar nazaj, a starca so vrgli v ječo.

Trije zlati lasje

Spisal Karel Jaromír Erben

PLAVACEK GRE DALJE, KO PRIDE DO CRNEGA MORJA, GA VPRASA BRODNIK, KDAJ BO OSVOBOJEN. ODGOVORI MU: »ZVEDEL SEM, TODA NAJPREJ ME POPELJI NA ONO STRAN, PA TI POVEM.«

BRODNIK GA PO KRATKEM OBOTAVLJANJU PREPELJE NA DRUGI BREG. TEDAJ PA MU REČE PLAVACEK: »AKO BOŠ SE-DAJ KOGA PREVAŽAL, DAJ MU VESLO V ROKO IN SKOCI NA BREG IN REŠEN BOŠ!«

pa spodnja osrednja skupina petih igralcev, ki so vsi dosegli le 1 točko manj kot zlato sredino, ki je pri 9½ točkah. Ostanek igralcev ima tako rekoč tolažilne točke in končno je zadnja gospa Suchý, ki si je priborila v vsem turnirju tri remise. — Ves izid turnirja kaže zelo jasno, da je velika večina mojstrov za cel razred za Aljehinom, ki se mu je nekoliko približal le Keres. To ni nazadnje nič čudnega, saj je bilo mnogo mojstrov iz Češkomoravskega protektorata, medtem ko ni bilo na turnirju nekaterih, ki so svojčas znali priti vse bolj blizu svetovnemu mojstru dr. Aljehinu.

Močno se redi in deseti dan jo je polno gnezdo. Male krušne bratce spravi na hrbet in jih s krepkim sunkom vrže čez rob gnezda. Če je v duplu, nanje pritiska, da sirote komaj diha in v večini poginejo. Kukavičica se venomer oglašajo: cici, cis, cirk, cirk! Živo vrščanje privabi marsikako ujed ali zver, ki si privoščijo slastno pečenko. V gnezdu ostane okoli treh tednov, nakar jo rednica še nadalje hrani, dokler si sama ne zna poiskati hrane. Gozdná kukavičica se potem nič več ne zmeni za mačeho.

Zakaj kukavičica sama ne valji in ne skrbi za mladiče?

V tropičnih krajih gnezdi mnoge kukavičice eno leto same, drugo leto pa podtikajo raznim pticam. Med kukavičicami močno prevladujejo samci. To je menda vzrok, da ptica sama ne valji, kajti živahni samci ne dopuste, da bi samica sama lepo v miru sedela v gnezdu, ker jo oni vedno vznemirjajo s strastnim snubljenjem. Znano je tudi, da so zajedalci vsi ptici, ki žive v mnogomestju. Kjer so pa zrahljane zakonske vezi, tamkaj hira tudi nagon za vzrejo mladičev. Drugi spet trdijo, da zato ne odgaja svojih mladih, ker se pri njej jajce za jajcem prepočasno godi. Temu je baje kriv obširen želodec, ki izpolnjuje trebušno votlino in ne dopušča, da bi se istočasno razvijalo več jajc. Saj traja 1-2 meseca, da znese vsa. Ako bi z valitvijo čakala do zadnjega jajca, bi se prva že pokvarila. Če bi pa na prvem obsejala, bi se izlegel prvi mladič še pred tretjim jajcem. Ta čas bi morala obenem valiti in pitati mladiče, kar bi pa bilo za požrešno ptico nemogoče. Neke ameriške sorodnice grade skupno gnezdo. Čeprav je prilično veliko, se pripeti, da nekaterim samcem zmanjka prostora. Te potem znesajo jajca v gnezdo kake druge ptice. Zrahljal se je tu prvotno močan nagon, da si posamezne ptice ne grade več lastnega gnezda in obenem tudi stremeljenje za valitvijo. Morda je tudi naša kukavičica v tem pogledu otopela, da podtika jajca drugim pticam, ki hranijo mladiče s hrano, kot jo potrebuje mlada kukavičica. Zelo važno je to, da so kukavičja jajca raznobarna in vsaj slična onim, ki so v gnezduh rednice.

Anekdotna

Friderik Veliki je na enem od svojih potovanj po državi nagovoril tudi jako mladega predsednika vlade, ki si je močno prizadeval, da bi vladarju ugajal. Kralj ga je pozorno motril in ga vprašal:

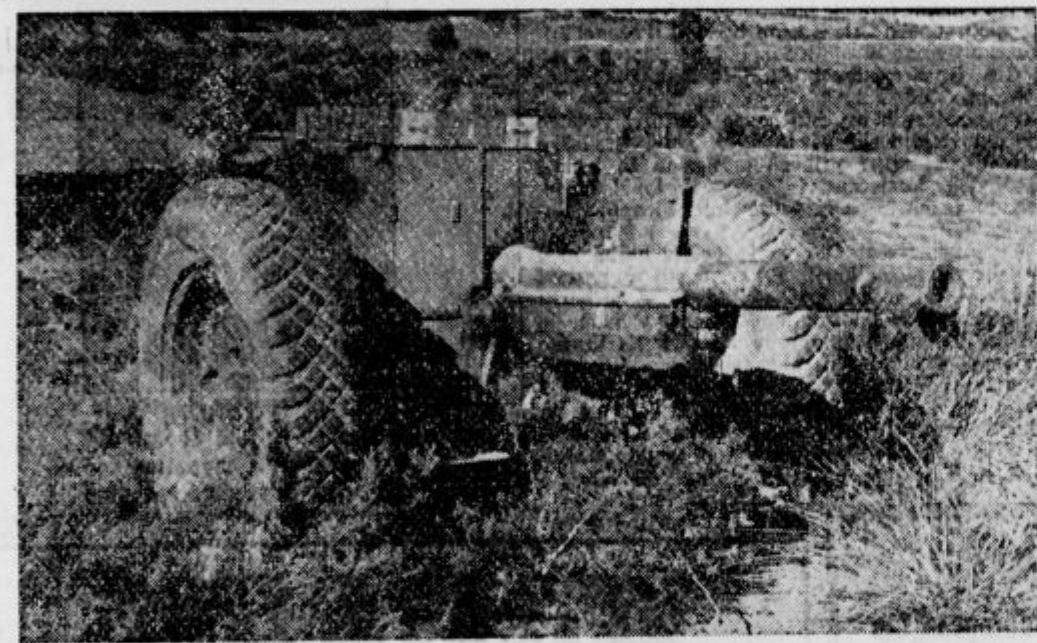
»Ali je premožen?«

Mladi predsednik se je koj spomnil kraljeve radodarnosti in je odvrnil:

»Veličanstvo, nisem premožen, ampak jako reven.«

Kralj ga je potrepljal po ramih, rekoč:

»Prav. Le naj ostane pri tem, bo vsaj vedel, kako je takim ljudem pri sreči.«

Zaplenjen angleški top na bojišču v Tunisu.

O kukaj, ptica, le kukaj...

Kako prijetno zvone kliči kukavičice, ki je prava znanilka toplega mladoletja! Tako preprosto je njeno petje, pa vendar hkrati tako pristržno in nagajivo. Ni ga človeka, ki se ne bi zmenil za blaglasno oglašanje: kuku, kuku! Mladim deklicam vztrpetajo srca; vznemirjenost je širila njene kliče in ugrabljajo, kdaj se jim bodo uresničile tihe in skrivne želje. Druge hočejo spet iz njihovega števila pogoditi, kako dolgo življenje jih še čaka. Brezbržen pastir se ob njenih zvopih brž prime za žep, kjer ima nekaj beličev, z njimi požvenkeče, v trdni veri, da mu celo leto ne bo primanjkovalo denarja. Preprosto ljudstvo torej smatra skrivnostno kukavičico za prerokinjo in čarodejko. Ona je res tajinstvena ptica; le redko se prikaže na spregled, a njeno petje nam čisto vzbuja nova hrepenenja. Zaradi zamolkega in človeškemu glasu sličnega klicanja, so ptico imeli naši pogansko očetje za škarta in čarodejko.

Odkod izvira kukavičja belkasta barva po trebuhu?

Naše ljudstvo pripoveduje, da je bila kukavičica na zemlji nekoč zelo bogat in zadovoljen mlinar. Pohlepnost za denarjem pa je tudi tega poštenjaka premotila, ga speljala na kriv pota in tako je prišel goljufati. Pravica božja pa ga je za kazen spremenila v kukavičico, a bele sledove moke nosi še zdaj na perju kot znak krivičnega gospodarjenja.

Zakaj zamenjavajo kukavičico s skobcem?

Plaha kukavičica je po velikosti, vitki postavi in marogastem trebuhu zelo slična skobcu in se prav tako spretno skriva med visokim drevjem kot on. Pri nas pravijo ljudje, da je ta ptica nekaj mesecev nedolžna kukavičica, na zimo se pa spremeni v grabežljivega skobca. Tudi med hrvaškimi ljudstvom živi verovanje, da se kukavičica na skrivnostno način preobrazi v skobca in obratno. Kukavičica je ptica le tako dolgo, dokler se oglašajo, to je od sv. Jurija do sv. Petra. Ko pa mine Petrovo, povsem utihne in se preduraga v skobca. Jesen in zimo pre-

bije tako, da lovi drobne piščance, a spomladi se spet spremeni v kukavičico. Po drugih krajih spet pripovedujejo, da se kukavičica preoblikuje v skobca v trenutku, ko ugleda prvi križ na polju in se spet spremeni v kukavičico, ko okusi novo hrano. Drugod se spet vzdržuje govorica, da skobec noče peti na onem mestu, kjer ga kdo opazi. S pričetkom petja prestane tudi grabežljiv in se pretvori v kukavičico. Utihihni pa mora tri dni pred Petrovom, kot da ji to nekdo gospodovalno ukaže.

Tudi vodu je kukavičica nekoliko podobna.

Okoli Zagreba kroži govorica, da se preobrazijo skobci najprej v vodu, nato pa v kukavičico. Hrvatje pravijo ponekod vodu tudi »kukavice«. Nekeč se je v vodu baje zelo slabo odrezal. Obljubil je namreč kukavičici, da ji bo kupil čevljičke, jo nato nekam zavedel in grdo prevaril. Zaradi tega ga kukavičica še danes neprestano opozarja: »kupuj! kupuj! a v vodu ji odgovarja: bit! bit! bit! (skrajšano od bit ču) in jo s tem že dolgo tolaži.

Kako je nastala kukavičica?

Slično kot hrvaško ljudstvo, so si razlagali postanek te ptice tudi klasični narodi. Sestre so baje imele več bratov, ki so pa vsi pomrli. Te so tako dolgo jadikovale nad njihovimi grobovi, dokler ni to večno vzdihovanje presedalo celo samim pokojnim. Končno so rajni preveč vztrajne sestre prekleli in takrat so se one spremenile v kukavičice, ki še danes kukajo nad gomili svojih obkovanih bratov. S temi pticami spravlja narod v zvezo nek pojav v prirodi. Na sadnem drevju živi namreč gosjenica metulja prstaničarja. Ta krilatec znese rjava, z nerazločnim klejem zlepljena jajčeca v obliki prstana okoli drevesnih mladik, ki so baje solze onih žalostnih kukavičic, ki še vedno jočejo za svojimi umrliimi brati. Ponekod tudi pravijo, da ni dobro, ako kdo sliši kukavičje kliče na tešče in da pomeni skoraj gotovo kako nesrečo.

Med našimi pticami se samo kukavičica ne zmeni za zarod.

Kukavičica je med našimi pticami edina, ki ne pozna skrbi in težav rodbinskega življenja.

S. S. VAN DINE:

61

Umorjeni Kanarček

XXV.

Vancejevo dokazovanje.

Ponedeljek, 17. septembra, ob pol 12.

Pol ure pozneje smo vstopili v hišo na 71. cesti. Čeprav je Heathovo pripovedovanje bilo tako prepričljivo, Markham le ni bil zadovoljen s tem, da je aretirani Jessupa. Se bolj pa ga je zmedlo Vancejevo vedenje. Glavna točka obtožbe zoper Jessupa so bila stranska vrata, ki jih je nekdo na tako skrivnostni način odprl in spet zaprl. Ko je Vance trdil, da more dokazati, da je ta vrata odprl in zaprl Skeel, kakor tudi kako je to storil, Markham, ni bil popolnoma prepričan, vendar pa je bil takoj pripravljen, da spremlja prijatelja na kraj zločina. Tudi Heath je zadeva zelo zanimala in se nam je brez obotavljanja pridružil.

Spively je bil v telefonski centrali, kakor po navadi in nas je nekoliko v zadregi pozdravil. Ko pa mu je Vance ljubeznivo dejal, da lahko gre za kakšno stvar na sprehod, si je kar oddahnil in takoj sprejel ponudbo.

Policist, ki je stražil plesalnikino stanovanje, se nam je približal in pozdravil.

»Kaj je novega?« je vprašal Heath. »Ste imeli obiske?«

»Prišel je nek gospod, ki je trdil, da je

poznal Kanarčka, in ki je želel, da bi si ogledal stanovanje. Dejal sem mu, da si mora poskrbeti dovoljenje pri vas.«

»Pravi,« je dejal Markham, nato pa se je okrenil k Vanceju in pristavil: »Bržkone je bil ubogi Spotswoode.«

»Saj res!« je zamrmral Vance. »Ljubezen ne umre... Ganljivost!...«

Heath je dejal policistu, da lahko odide na sprehod za kakšno pol ure in tako smo ostali sami.

»Zdaj pa, gospod narednik, upam, da se boste znali postaviti kot telefonist,« je veselo dejal Vance. »Bodite tako prijazni in prevzemite za nekaj trenutkov vlogo Spivelyjevega predhodnika... Prej pa skrbno zaprite od znotraj stranska vrata, kakor so bila zaprta v tisti usodni noči.«

Heath se je nasmehnil.

»Dobro!« je dejal, približal prst s skrivnostno kretnjo k ustom in se s previdnimi koraki oddalil po stranskem hodniku. Kmalu se je spet vrnil k telefonski centrali. Pogledal je okrog sebe in nato tiho zasepetal Vanceju:

»Vrata so zaprta z zapahom.« Sedel je na mesto telefonista in vprašal:

»Kdaj začne prvo dejanje?«

»Je že začelo, gospod narednik,« Vance se je takoj zvil v igro. »Pazite! Pol deestih je, pretekli ponedeljek. Vi ste Spively... nekoliko manj elegantni in pozabili ste na brke... Jaz pa sem gildalaški Skeel. Predstavljajte si, da imam svilen srajco z gubicami in rokavice po zadnji modli. Gospod Markham in Van Dine predstavljata občinstvo... Dajte mi zdaj ključ

od stanovanja gospodične Odell. Se spominjate, da ga je Skeel imel pri sebi?«

Heath je smeje se vzel ključ iz žepa in ga podal Vanceju.

»Kot režiser vam moram dati še nekaj navodil,« je nadaljeval Vance. »Ko bom odšel skozi glavni vhod, morate počakati točno tri minute, nato pa potrkajte na vrata, ki vodijo v stanovanje ubogega Kanarčka.«

Odšel je k glavnemu vhodu in se nato vrnil k telefonski centrali. Z Markhamom sva stala za Heathom v kabini in gledala proti izhodu.

»Prihaja gospod Skeel!« je naznanil gospod Vance. »Zapomnite si, da je ura pol desetih.« Ko je prišel do telefonske kabine, je vzkliknil: »Gospod narednik, pozabili ste na svojo vlogo! Morali bi mi reči, da gospodična Odell ni doma. A nič ne de. Skeel nadaljuje svojo pot do stanovanja... tako.«

Sel je naprej in slišali smo, da je pozvonil pri vratih, malo pozneje je še potrkal, nato pa se je vrnil k nam.

»Pravi imate,« je dejal in odšel skozi glavni vhod ter krenil proti Broadwayu.

Počakali smo točno tri minute. Vsi trije smo molčali. Heath se je zresnil. Gosti oblaki dima, ki jih je spuščal proti stropu, so dokazovali njegovo razburjenje. Tudi Markham je bil razdražen. Ko so minile določene tri minute, je Heath vstal in pohitel proti vratom stanovanja. Midva z Markhamom sva šla tik za njim. Potrkal je na vrata, ki so se takoj odprla in Vance nas je sprejel na pragu.

»Konec prvega dejanja!« je dejal v pozdrav. »Fako je gospod Skeel prišel v plesalnikino stanovanje v ponedeljek zvečer, ko so

stranska vrata bila že zaprta in ga telefonist ni videl vrniti se.«

Heath ni rekel ničesar. Stekel je po hodniku, da se prepriča, če so stranska vrata odprta ali zaprta. Ugotovil je, da je zapah bil obrnjen navzgor, kar je pričalo, da vrata niso bila več zapahnjena. Heath je nekaj časa zamišljeno ogledoval vrata, nato pa je pogledal proti telefonski kabini. Nenadoma je veselo vzkliknil.

»Dobro, gospod Vance, zelo dobro!« je dejal nato in pritrdil z glavno. »Ni treba poznati psihologije za rešitev te uganke. Ko ste pozvonili pri vratih, ste takoj stekli po hodniku in obrnili kljuko, ter s tem odstranili zapah. Nato ste se spet vrnili k vratom in potrkali. Končno ste odšli skozi glavni vhod, krenili proti Broadwayu, zavili v stransko ulico in prišli skozi stranska vrata v plesalnikino stanovanje.«

»Stvar je zelo preprosta, kaj ne?«

»Brez dvoma,« je odvrnil Heath. »To pa nam še ne dokazuje ničesar. To stvar bi lahko uganil vsakdo, če bi bila edina težava v zvezi z umorom. Mnogo bolj zapleteno je vprašanje, kdo je zaprl vrata potem ko je Skeel odšel. Ni izključeno, da je Skeel vstopil tako, kakor ste vstopili vi. Nikakor pa ni mogel oditi po isti poti, kajti vrata so bila drugo jutro zapahnjena. Če pa je kdo zaprl vrata za njim, mu jih je lahko tudi odprl, ne da bi bilo treba njemu tehati po hodniku in si jih odpreti. Nikakor torej ne vidim, kako bi moglo vaše dokazovanje pomagati Jessupu.«

»Saj predstava še ni končana,« je odvrnil Vance. »Kmalu bo začelo drugo dejanje.«

Heath ga je začudeno pogledal.

„Slovenčeva“ športna posvetovalnica

K načinu borbe v nogometu. — Zanima Vas, ali je tako imenovano remplanje dovoljeno ali ne? V nogometnih pravilih čitamo, da je prepovedano na močan ali nevaren način odtrgati (remplati) nasprotnika ali ga odtrgati od zadaj, ne da bi ga slednji zapiral. Tudi uporaba rok ali komolcev z namenom, da nasprotnika odrinemo ali pahnejo, ni dovoljena. V ostalem je odtrgavanje dovoljeno, ne sme pa biti močno ali nevarno. Pod pravilnim odtrgavanjem se razume odtrgavanje nasprotnika z goranjim delom telesa (ramena, prsa), toda z rokami ob telesu. Nasprotnika se sme odrinili od žoge, lahko pa se ga tudi odrine na poti k žogi ali pa na poti v ugoden položaj. Odtrgavanje ali remplanje je torej dovoljeno, v kolikor se v borbi za žogo izvede pravilno. (C. N.)

Česko nogometno prvenstvo. — Z najnovejšimi podatki Vam ne morem postrčati, ker še niso prišla poročila o izidih pretekle nedelje. Po veliki noči je bilo stanje v českim prvenstvu naslednje: Slavia je premagala Kladno 6:2 in tako ima zdaj že sedem točk naskoka. Sparta ji najbrž ne bo več nevarna, kajti za veliko noč je igrala proti Bati (Zlin), kjer je izgubila 4:5, kar pomeni izgubo dragocenih točk. Tako ima zdaj Slavia 28 točk, Sparta pa samo 21, kar pomeni, da je Slavia na najboljši poti, da si pribori letošnje prvenstvo. (E. R.)

Plavanje. — Zanimajo Vas podrobni izidi z danske plavalne tekme v Aarhusu. Prav rad Vam jih navedem in so vredni, da jih berejo vse in vsi, ki se zanimajo za ženski plavalni šport. Lahko bi rekli, da so padale v Aarhusu znamenite olimpijske vrednosti. Le oglejmo si jih: 100 m prsno Inga Sörensen 1 min. 25.1 sek. (pri tem je bila druga Sörensenova, ki ji je tudi Inge ime in ki je pri olimpijskih igrah v Berlinu dosegla tretje mesto, poražena za nekaj centimetrov); 100 m hrbtno: Tilda Jørgensen 1 min. 14.1 sek. (danski rekord!); 100 m prsno: Fritze Narhansen 1:07.6 min. Sami odlični izidi! (N. P.)

Prvenstvo Torina. — Ali je dosegla enajstletica Torina letos prvi italijanski državno prvenstvo? Ne, ni bilo prvič! Torino je zmagal letos že tretjič: prvič si je priboril naslov prvaka leta 1927., drugič pa leta 1928. (E. S.)

Iz teorije boksanja. — Vprašujete, kaj vse je

prepovedano pri športnem boksanju? Najbolj jasno sliko o tem, kaj je v boksu prepovedano, si boste ustvarili, če Vam naštejemo prepovedane udarce in podobno kar po vrsti. Prepovedano je: 1. udarjati niže od pasu 2. suvati tovariša, ki leži na tleh, 3. držati tovariša ali ga namerno držati v zelnihcu (sprijemu), 4. udarjati med tem, ko drži tovariša (dvojna napaka hkrati!), 5. suvati partnerja z glavo, rameni, s koleni ali z nogami, 6. udarjati ga z robom dlani ali s komolecem, 7. rokočiti se, pretepati se ali vreči nasprotnika čez vrvi, 8. pasti na tla brez vzroka, 9. grajati ali žaliti sotekmovalca, 10. udarjati ga v tilnik in 11. nesporodno se obnašati nasproti sodniku. S tem seveda ni rečeno, da je vse drugo dovoljeno, pač pa so tu naštele glavne oznake nepravilne ali nešportne borbe. (J. H.)

Baliranje. — Sem že pred časom napisal, da mi ni mogoče v pičlo odmerjenem prostoru naše posvetovalnice podrobno razlagati celotnih pravil posameznih športov. Svetujem, da si omislite Kuretovo knjigo »Vesela doma, kjer boste našli o baliranju (Pleternik pravi »balincanje«) na str. 360. in naprej podrobneje navodila za to prijetno igro pod vedrim nebom. (M. V.)

Raztezne vaje. — Če želite, da ste postali okorni v sklepih, tedaj je vsekakor umestno, da se lotite gimnastike z raztezni vajami. Pri teh vajah pa ne gre za raztezanje vezi, ki obdajajo sklepe, temveč za raztezanje pripadajočih mišic. V Vaših letih (42) so raztezne vaje vsekakor potrebne, gojiti pa jih morate zelo postopoma in samo tako dolgo, da boste prišli spet do normalne gibkosti v sklepih. Naeem prijatelj ene izredne gibkosti, ki jo vidimo kdaj pa kdaj v cirkusih in sem menja, da vpliva kvarno na zmogljivost telesa. (K. F.)

Tek na 1000 metrov. — Radi bi vedeli, koliko točk bi dobil Šošarič, nedeljski zmagovalac v teku na 1000 metrov po finskih tabelah. Njegov čas je znašal 2 min. 55.6 sek., kar smo označili v poročilu kot »srednje dobro«. Da je ocena pravilna, pove tudi finska tabela, ki priznava za ta uspeh 532 točk. Za primerjavo omenjam, da bi dobil isto število točk za tek na 100 m v 12.3 sek. Po postavi mi je najbolj ugajal za tek na srednje proge Pleničar, stilično pa noben, zakaj vsem se pozna, da še ne obvladajo pravilne tehnike teka na srednje proge. Za to je potrebno, da se dolgo urijo v lahkih tekih čez drn in strn. Začetek pa je tu in gotovo bo vedno boljše. (S. K.)

Zaključek Korotanovega turnirja

Korotan je priredil tudi letos tradicionalni turnir za prvenstvo Ljubljane. Juniorji so tekmovali o veliki noči, in smo nedavno poročali o lepem poteku tekmovanja in zlasti o obilni udeležbi, seniorji pa so spogledali za najvišje naslove preteklo nedeljo. Škoda, da je prišlo med njimi do nešportnih posegov — nekateri so namreč skušali pomagati svojim klubskim tovarišem do vidnejših mest — kar pa je težko dokazati, in za kar so seveda prizadeti tekmovalci posebno občutljivi. V ostalem je bila tudi na seniorskem prvenstvu lepa udeležba, če izznamemo ženske, ki se niso odzvale. V odločilnih partijah so videli gledalci šport, ki je bil na visoki tehnični višini, kar tudi ni čudno, saj so imeli tekom letošnje sezone nešteto prilik, da so si obogatili tekmovalsko rutino. Najbolj napeto je bilo tekmovanje poedincev za prvenstvo Ljubljane. Do končne borbe so zdr-

Vprašanje pomorskega prometa po vojni

Za prevoz 1 milijona ton blaga je treba sto 10.000 tonskih ladij ali pa 66.666 letal

Med zanimiva vprašanja, ki jih bodo začeli reševati brž ko bo vojna končana, je vsekakor tudi vprašanje potniškega prometa po raznih morjih. Vsaj nekoliko ga osvetljuje že zdaj poročevalski urad »La Correspondence«, ki o tem med drugim piše tudi naslednje:

Ze zdaj pretehtavamo načrte za preureditev letalstva, po katerih naj bi del prometa čez oceane v bodoče opravljala poleg ladij tudi letala. Uvedene naj bi bile redne letalske zveze med kraji to in onstran morja. Kar se tiče pomorskega prometa, bo tega treba čisto preurediti, zakaj potniških ladij tedaj, ko bo sedanja vojna končana, skoraj ne bo nikjer več. Računajo, da bo v kratkem časovnem razdobju letalstvo postalo velik tekmeč drugim prometnim sredstvom. Vendar pa je razširjeno mnenje, da bo, vsaj kolikor zadeva razno blago, ladijski promet še vedno ohranil svojo važno vlogo.

Za prevoz milijona ton blaga je treba sto 10.000 tonskih trgovskih ladij, za prevoz iste količine blaga po zraku pa 66.666 letal, od katerih vsako lahko prepele po 15 ton blaga. Pri tem pa ni upoštevano dejstvo, da je na ladjah treba na tisoče mož posadke, od tega 500 častnikov, dočim letala zahtevajo 266.664

mož, od tega 100 letalcev.

V krogih mednarodne oboroževalne industrije smatrajo za nujno potrebno, da tisti, ki vodijo to oboroževalno industrijo, že zdaj store vse potrebno, da bo v danem trenutku vse pripravljeno. Glede kakovosti ladij, za kakršne naj bi se odločili vsaj v prvem času, pripominjajo na pristojnih mestih, da bi bilo za čezmorski promet najpametneje graditi 30.000 tonske ladije, ki bi lahko vozile s hitrostjo 22 do 25 vozlov na uro; 20—25.000 tonske ladije s hitrostjo 18 do 22 vozlov za Vzhod in Vzhodno Azijo, za južno Afriko pa 20.000 tonske ladije, ki bi lahko dosegle hitrost 16 do 20 vozlov na uro. Zelo pameten se zdi načrt za graditev počasnejših ladij (16 vozlov) za 50 do 60 potnikov. Govore tudi o mešanih ladjah v istem smislu, kakor govorimo o mešanih vlakih. Na takšnih ladjah bi bilo prostora za 60 do 100 potnikov.

V bistvu naj bi bila stvar tale: Letala naj bi uporabljali takrat, kadar bi se bolj mudilo, ladije pa, če se ne bi mudilo in če naj bi bila vožnja čimbolj udobna in mirna. Pri tem upoštevajo dejstvo, da veliki večini potnikov, ki se vozijo na daljše proge, ne gre za to, da bi čimprej prišli na cilj, zlasti še, če so to turisti, romarji ali podobno.

DARMOL
Il miglior lassativo
najboljše odvajalno sredstvo

Kupujte pri naših inserentih

HARLEM

Šport in ljubezen, pustolovstvo in zločin, vednost graditelja proti sovražnemu rušitelja, civilizacija proti barbarski sili divjih črncev, mož v zaprti in sovražni prestolici: HARLEM. Eliza Cegani, Vivi Gioi,

Massimo Girotti, Amedeo Nazzari, Erminio Spalla, Osvaldo Valenti, Enrico Viariso in dvaset drugih velikih filmskih igralcev. HARLEM, film CINESA bo na sporedu čez nekaj dni; pada ga E. N. I. C.

OD 7. MAJA DALJE V KINU MATICA

Umrla nam je naša ljubljena mama, stara mama, teta in tašča, gospa

Josipina Križnar

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 6. maja 1943, ob pol 4 pop. z Zal. iz kapele sv. Janeza k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 5. maja 1943.

Zaljubljeni:

MARIJA por. SKOPIC, hčerka; PAVEL, EDVARD, ALOJZIJ, IVAN, LADO, sinovi in ostalo sorodstvo.

ČAŠA EGIPTOVSKEGA PODKRALJA

U. Mioni

»Podkralj je odredil tako,« je bil odgovor. Začudenje je še bolj zrastle in Juda pripomni:

»Pravijo, da je podkralj slaven vedež in da ima vedeževalno čašo, potom katere spozna vse stvari. Čaša mu je svetovala, da nas je posadil po starosti.«

Jožef se je dal nekoliko čakati, kakor zahteva dvorska šega. Ko vstopi v dvorano, ga povabljenec slovesno pozdravi. Egipčani zakličejo: Abreca, bratje pa: Hozana? Vsi se globoko priklonijo pred njim s čelom prav do tal. On prijazno odzdravi. Bil je videti dobro razpoložen.

Svoje mesto je zavzel pri mizi na vzvišenem prostoru. Podkralj je vedno sam. To ni olajšalo samo postrežbe, marveč tudi natančno nadzorstvo nad jedmi, ki so ga morali imeti postrežniki in nad pijačo, da ne bi bila zastrupljena.

Tedaj so potrezniki začeli nositi jedi po egipčevskem običaju in ki je bilo v navadi pri bogatih mizah: jaginetina in govedina pripravljena na različne načine — erar je bil dobro oskrbljen z živino, da ni ne Faraonu niti nje-

»Poglejte ali priklonite se, podobno tudi kot

»Hozana = slava! ali živeli!

govemu podkralju manjkalo mesa — in veliki vrči vina.

Prinesli so na mizo tudi darove bratov: mandeljne in pistacije, ki so bili tako redki v Egiptu, kjer so bili zlasti mandeljni prava slaščica. Prinesli so tudi vino varjeno v Hebronu.

Jožef je bil dobro razpoložen in se je čisto razgovarjal z brati in zbujal zavist visokih državnih uslužbencev; kajti največja čast, ki sta jo mogla Faraon ali podkralj izkazati kakim osebi, ki sta jo hotela počastiti, je bila ta, da sta naslovila nanjo kako besedo in čim večkrat sto go naslovila, toliko večja je bila čast, ki sta jo izkazovala.

Se nek drug običaj je bil v Egiptu navaden. Ako je hotel gospodar še na prav poseben način počastiti gosta, mu je poslal kak krožnik, ki ga je vzel s svoje mize in čim večji je bil delež, ki ga je dal, toliko bolj ga je počastil. Med obedom pokliče Jožef velikega dvorjanika in mu nekaj reče. Vsi so razumeli, da mu je nekaj naročil z ozirom na osebe, ki jih hoče počastiti. Egipčani so stegnili vratove; vsak si je želel biti bolj cenjen. Kako pa so bili besni, ko je dvignil veliki dvorjanik z mize podkralja posebno dobro pečeno meso, ga razdelil in nesel bratom. Vsak je dobil svoj delež: Jožef je hotel počastiti vse, toda Benjaminov delež je bil petkrat večji od deležev bratov. Jožef ga je hotel počastiti na prav izreden način.

Benjamin je zardel od zmedenosti, ko je videl vseh oči uprte vase; sam se je obrnil k Jožefu in videl podkralja, kako se mu prisrčno smehlja.

»Zakaj je dobil Benjamin tako velik delež?« so se med seboj bratje spraševali.

»Veliki dvorjanik se je najbrž zmotil. Kakor je podkralj posadil mene, ki sem prvorojeni, na častno mesto, tako mi je najbrž tudi namenil večji delež,« pripomni Ruben, ki je mnogo dal na prvorojenstvo.

Toda kot bi ga hotel na laž postaviti, je poslal Jožef še dvakrat svoje darove med brate: poseben prepečenec in izvrstno vino, ki ga je samo on pil in obakrat je dobil Benjamin petkrat večji delež od bratov.

Ti so ga zavidali, pa so požrli, kajti na misel jim je prišel brat, ki so ga bili iz zavisti prodali.

Niso se pozabili žalostnih posledic svoje zavisti in so bili odločeni, da bodo dobri z Benjaminom, ker mu ne daje prednosti le njihov oče, marveč tudi podkralj.

Jožef je malo jedel; bil je preveč ginjen in misel na jutri ga je vznemirjala. Ali bodo prestali bratje preskušnjo, ki jim jo pripravlja?

Od časa do časa je skril vino iz čudovite čaše, katero mu je bil podaril Faraon. Čaša je bila iz dragocenega kristala iz Fenicije, okovana s srebrom, ki ga je zelo lepo cizeliral najboljši zlatar v Egiptu in obdal z veličastnimi vložki iz najčistejšega zlata in draguljev: čaša, za katero so ga vsi zavidali.

Podkraljeva čaša je bila znana v vsem Egiptu. Imenovali so jo vedeževalno čašo, ker se je raznesla in utrdila vest po vsem Egiptu, da spoznava Jožef iz nje bodočnost; vsi so bili prepričani, da se on kot vsi drugi vedeževalci, poslužuje kot pripomočka vedeževalne čaše, medtem ko se je Jožef nikoli ni posluževal in

je vedno trdil, ako on razlaga kakšne sanje ali napoveduje bodočnost, dela to po razsvetljenju, ki mu ga pošlje Gospod.

Čaša je zlasti zanimala Benjamin, ki se ji ni mogel do siteda načuditi. Jožef je v trenutku to opazil in naenkrat mu je padla misel, da opusti preizkušnjo, ki jo je bil že določil za brate in da se bo v ta namen raje poslužil čaše.

Po obedu vstane Jožef od mize in gre k povabljenecem. Namenil je s svojo navadno ljudnostjo nekaj besed Egipčanom, potem je pristopil k bratom, ki so se že otrsli vsega strahu.

»Ali ste zadosti jedli in pili?« jih vpraša. Odgovor je bil pritrdilen. Še nikoli niso tako dobro jedli in so bili dobremu podkralju hvaležni.

»Ali si prvokrat v Egiptu?« vpraša Jožef Benjamin. »Prvokrat; toda bila sta tu že ded Izak in praded Abram.«

»Ti ugaja v Egiptu?«

Benjamin izrazi svoje občudovanje nad piramidami, Nilom in velikimi mesti ter pristavi:

»Škoda, da je zemlja suha.«

Jožef se ne zmeni za to opazko, temveč vpraša:

»Ali ste prišli iskati žita?«

»Da. Imamo pri sebi potrebno srebro in prinesli smo ti tudi nazaj srebro, s katerim smo zadnjikrat plačali žito, pa smo ga našli v svojih vrečah,« odgovori Juda.